

Geachte mevrouw Van Hattem,

Met interesse heb ik de brief van de minister aan de Tweede Kamer gelezen met daarin de stand van zaken naar aanleiding van het AO dwang en drang (Kamerstukken II 2011-2012, 25 424, nr. 185). De Stichting PVP is verheugd over de informatie dat het aantal separaties afneemt, en dat uit de cijfers over 2010 ten opzichte van 2009 over het algemeen gebleken is dat waar de separatie daalde, het toedienen van dwangmedicatie ook daalde.

De Stichting PVP heeft bij de patiëntenvertrouwenspersonen uit het hele land geïnventariseerd of zij deze tendens herkennen vanuit de praktijk. Dit blijkt het geval te zijn, onder andere doordat er vaak sprake is van een gelijktijdige toepassing van separatie en dwangmedicatie. Daarnaast herkennen pvp'en ook het in de brief geschetste beeld dat dwangmedicatie niet altijd in de plaats komt van separatie.

De minister merkt in haar brief op dat er geen substitutie mag optreden tussen het verminderen van separaties naar andere dwangtoepassingen. In dit verband merken patiëntenvertrouwenspersonen het risico op van de inzet van andere vrijheidsbeperkende maatregelen, zoals kamerprogramma's, insluiten op de eigen kamer en Intensive Care programma's, die gezien kunnen worden als substitutie voor separatie. Of er evenmin een toename is van dit soort vrijheidsbeperkende maatregelen, is voor de Stichting PVP niet inzichtelijk. De minister heeft in ander verband (kamerstukken II 2011-2012, Aangangsels, nr. 3001) benoemd dat bovengenoemde maatregelen ingezet kunnen worden als alternatief voor separeren. Tevens benoemt ze dat, wanneer de deur op slot gaat, er geen sprake is van een alternatief voor separeren en dat dit niet bijdraagt aan het terugdringen van dwang en drang. In de praktijk zien patiëntenvertrouwenspersonen dat er verschillend wordt omgegaan met het afsluiten van de deur. Soms worden tussenvormen gebruikt: de deur is niet op slot, maar het is de cliënt niet toegestaan om de kamer te verlaten. Het risico is dan groot dat er de facto sprake is van een vrijheidsbeperkende maatregel die vergelijkbaar is met separatie.

Patiëntenvertrouwenspersonen zien voorts als risico de overplaatsing van Bopz-cliënten met ernstige gedragsproblemen naar een justitiële tbs-inrichting. Voor de Stichting PVP is echter opnieuw niet inzichtelijk in hoeverre dit betekenis heeft voor het geschetste beeld van een dalend aantal separaties binnen de ggz-instellingen.

De Stichting PVP meent er goed aan te doen de beide bovengenoemde aspecten te melden. Voor het dwangreductiebeleid is van belang dat de genoemde vrijheidsbeperkende maatregelen en overplaatsingen bij de analyse worden betrokken.

Met vriendelijke groet,

H.H.J. Flim
Bestuurder